

Ügyiratszám: NAIH-9023-2/2025

[...]
jegyző

[...] Közös Önkormányzati Hivatal

Hivatali kapu útján

Tárgy: Konzultációs tájékoztatás

Tisztelt [...]!

Ön 2025. március 18-án konzultációs beadvánnyal fordult a Nemzeti Adatvédelmi és Információszabadság Hatósághoz (a továbbiakban: Hatóság), melyben a Hatóság álláspontját kérte arra vonatkozóan, hogy a Nemzeti Adó- és Vámhivaltól érkezett – a köztartozásmentes adatbázisból történő törlésre vonatkozó – tájékoztatás nyilvános képviselőtestületi ülésen az érintett képviselő nevével tárgyalható-e, valamint az erre vonatkozó előterjesztés és a nyilvános ülés jegyzőkönyve az érintett képviselő nevével közzé tehető-e az önkormányzat képviselőtestületének szervezeti és működési szabályzatában foglaltaknak megfelelően.

Konzultációs beadványában foglaltakkal kapcsolatban a Hatóság a következő álláspontot alakította ki:

Közérdekű és közérdekből nyilvános adat megismeréséhez fűződő jog

Magyarország Alaptörvényének (a továbbiakban: Alaptörvény) VI. cikk (3) bekezdése értelmében mindenkinek joga van személyes adatai védelméhez, valamint a közérdekű adatok megismeréséhez és terjesztéséhez.

Az információszabadság elsődleges rendeltetése az állam átláthatóságának biztosítása. Az Alkotmánybíróság a 32/1992. (V. 29.) AB határozatában kimondta, hogy ezen alapjog *„lehetővé teszi a választott népképviselői testületek, a végrehajtó hatalom, a közigazgatás jogszerűségének és hatékonyságának ellenőrzését, serkenti azok demokratikus működését.”*

A Kúria Önkormányzati Tanácsának Köf.5036/2012/6. számú határozata szerint *„[...] A nyilvánosság részben a képviselő-testület ülésein való részvételt, részben pedig az arról készült adatok megismerésének lehetőségét jelenti. A kettő együtt adja a nyilvánosságot, s ennek következményeként a közérdekű adatokhoz való hozzáférés lehetőségét, ami egyben megeremti a működés feletti kontroll gyakorlásának lehetőségét is”.*

Az Infotv. 3. § 5. pontja alapján **közérdekű adat**: közérdekű adat: az állami vagy helyi önkormányzati feladatot, valamint jogszabályban meghatározott egyéb közfeladatot ellátó szerv vagy azt átvevő szerv, szervezet vagy személy (a továbbiakban együtt: közfeladatot ellátó szerv) kezelésében lévő és tevékenységére vonatkozó vagy közfeladatának ellátásával összefüggésben keletkezett, a személyes adat fogalma alá nem eső, bármilyen módon vagy formában rögzített információ vagy

ismeret, függetlenül kezelésének módjától, önálló vagy gyűjteményes jellegétől, így különösen a hatáskörre, illetékességre, szervezeti felépítésre, szakmai tevékenységre, annak eredményességére is kiterjedő értékelésére, a birtokolt adatfajtákra és a működést szabályozó jogszabályokra, valamint a gazdálkodásra, a megkötött szerződésekre vonatkozó adat.

Az Infotv. 3. § 6. pontja alapján **közérdekből nyilvános adat**: a közérdekű adat fogalma alá nem tartozó minden olyan adat, amelynek nyilvánosságra hozatalát, megismerhetőségét vagy hozzáférhetővé tételét törvény közérdekből elrendeli.

Az Infotv. 26. § (2) bekezdése a közérdekből nyilvános adatok körében felsorolja a következő adatfajtákat: a közfeladatot ellátó szerv feladat- és hatáskörében eljáró személy neve, feladatköre, munkaköre, vezetői megbízása, a közfeladat ellátásával összefüggő egyéb személyes adata, valamint azok a személyes adatai, amelyek megismerhetőségét törvény előírja.

A közérdekből nyilvános személyes adatok a célhoz kötött adatkezelés elvének tiszteletben tartásával terjeszthetők. A közérdekből nyilvános személyes adatok honlapon történő közzétételére az 1. melléklet és a közfeladatot ellátó személy jogállására vonatkozó külön törvény rendelkezései irányadók.

Az Alaptörvénnyel összhangban az Infotv. fogalomrendszerében az adatelv, és nem az iratelv érvényesül. Az Infotv. tehát nem az irat, hanem a közérdekű, valamint a közérdekből nyilvános adatok megismerhetőségét szabályozza. Egy adott dokumentum többfajta adatot tartalmazhat (közérdekű, illetve közérdekből nyilvános adat, személyes adat, üzleti titok, egyéb védett adat), ezért nem a dokumentum tekintetében érvényesül az adatok megismerhetősége, hanem az abban szereplő közérdekű, illetve közérdekből nyilvános adatok vonatkozásában. Ebből következően a közérdekű és a közérdekből nyilvános adat megismeréséhez való jog gyakorlása esetén az adat az alapjog tárgya.

Minden adat, amely egy közfeladatot ellátó szerv kezelésében van, és nem minősül személyes adatnak, főszabály szerint közérdekű adat.

Személyes adatok kezelése

A természetes személyeknek a személyes adatok kezelése tekintetében történő védelméről és az ilyen adatok szabad áramlásáról, valamint a 95/46/EK irányelv hatályon kívül helyezéséről szóló (EU) 2016/679 (2016. április 27.) rendelet (a továbbiakban: általános adatvédelmi rendelet) előírásaira figyelemmel kell az adatkezelőknek megvalósítaniuk a személyes adatok védelmét.

Az általános adatvédelmi rendelet alkalmazásában: **„személyes adat**: azonosított vagy azonosítható természetes személyre („érintett”) vonatkozó bármely információ; azonosítható az a természetes személy, aki közvetlen vagy közvetett módon, különösen valamely azonosító, például név, szám, helymeghatározó adat, online azonosító vagy a természetes személy testi, fiziológiai, genetikai, szellemi, gazdasági, kulturális vagy szociális azonosságára vonatkozó egy vagy több tényező alapján azonosítható”.

Az általános adatvédelmi rendelet 5. cikk (1) bekezdésben meghatározott alapelvek szerint **a személyes adatok kezelése** meghatározott, egyértelmű és jogszerű célból, az előre megjelölt cél eléréséhez szükséges ideig történhet. Az adatkezelést továbbá oly módon – a megfelelő technikai és szervezési intézkedések alkalmazásával – kell elvégezni, melynek során garantált a kezelt személyes adatok megfelelő biztonsága.

Az általános adatvédelmi rendelet 86. cikke értelmében a közérdekű feladat teljesítése céljából közhatalmi szervek, vagy egyéb, közfeladatot ellátó szervek, illetve magánfél szervezetek birtokában lévő hivatalos dokumentumokban szereplő **személyes adatokat** az adott szerv vagy szervezet **az uniós joggal vagy a szerve vagy szervezetre alkalmazandó tagállami joggal összhangban nyilvánosságra hozhatja** annak érdekében, hogy a hivatalos dokumentumokhoz való nyilvános hozzáférést összeegyeztesse a személyes adatok e rendelet szerinti védelméhez való joggal.

A nyilvános képviselőtestületi ülés előterjesztései, az elhangzott nyilatkozatok, az ott történt események közérdekű adatnak minősülnek, ezért az erre vonatkozó adatok, információk főszabályként bárki által szabadon, korlátozás nélkül megismerhetők és terjeszthetők. A képviselőtestületi ülések nyilvánossága éppen ezt a célt szolgálja.

Az önkormányzati képviselő személyes adatának – nevének – és a közfeladat ellátásához kapcsolódó adatának – köztartozásmentes adatbázisból történő törlés – nyilvánossága

A Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény (a továbbiakban: Mötv.) a méltatlanságra vonatkozó rendelkezések alatt szabályozza a 38. § (4) bekezdésében foglaltakat.

A méltatlanság egy közösség értéktétele egy személlyel, vagy akár egy egész testülettel szemben. A választott tisztségviselőkkel szemben fontos követelmény a társadalmilag elvárt, méltó magatartás tanúsítása, ezért az önkormányzati képviselő is méltatlanná válhat e tisztségére. Amint arra az Mötv. indokolása rámutat, az önkormányzati testületek munkájában történő részvétel mind morális, mind jogi értelemben feddhetetlenséget követel meg a választópolgárok bizalmát elnyert képviselők részéről, melynek fontos, nélkülözhetetlen eleme a közmegegyezésre vállalkozó polgárok erkölcsi tisztasága és példamutatása. Erre tekintettel a törvény tételesen állapítja meg a méltatlanság azon esetköreit, amelyek az Mötv. alapján a mandátum megszüntetését eredményezhetik. (Budapest Környéki Törvényszék K. 702.312/2023/8. sz. ítélete)

Az Mötv. 38. § (4) bekezdése szerint az önkormányzati képviselő megválasztásától számított harminc napon belül köteles kérelmezni felvételét az adózás rendjéről szóló törvényben meghatározott köztartozásmentes adózói adatbázisba (a továbbiakban: adatbázis). Az önkormányzati képviselő az adatbázisba történő felvételére irányuló kérelme benyújtásának hónapját követő hónap utolsó napjáig köteles a képviselő-testületnél igazolni az adatbázisba való felvételének megtörténtét. **Amennyiben az állami adóhatóság az adatbázisba történő felvételt követően megállapítja, hogy az önkormányzati képviselő az adatbázisba történő felvétel feltételeinek nem felel meg, az adatbázisból törli, amelyről írásban értesíti a képviselő-testületet és a kormányhivatalt.**

A képviselő Mötv. 38. § (4) bekezdésében foglalt kötelezettsége azt a cél szolgálja, hogy az állam és az önkormányzatok felé fennálló fizetési kötelezettségekkel kapcsolatos erkölcsi feddhetetlenség bizonyítása egyszerűvé váljon. Amennyiben a képviselő megválasztását követően felvételre kerül az adatbázisba, és köztartozása nem keletkezik, úgy mandátumának fennállása alatt további teendője nincs. Ezzel szemben, amennyiben a képviselő nem szerepel az adatbázisban, egyfelől nyilvánvalóvá teszi, hogy nem tett eleget az Mötv. 38. § (4) bekezdése szerinti kötelezettségének, másfelől valószínűsíti, hogy köztartozása keletkezett, amely méltatlanságának vizsgálatát vonhatja maga után.

Az Mötv. 38. §-a a köztartozással kapcsolatban kétirányú szabályozást tartalmaz. Egyfelől a köztartozás fennállása az (1) bekezdés d) pont szerint méltatlansági ok, amelynek megállapíthatóságához egyéb tények is szükségesek, amelyekre a konzultáció tárgya miatt a Hatóság most nem tér ki. Másfelől ugyanezen szakasz (4) bekezdése rögzíti az önkormányzati képviselők azon kötelezettségét, hogy a megválasztásukat követően kötelesek kérelmezni felvételüket az adatbázisba.

Az Mötv. 38. § (4) bekezdése szerint az önkormányzati képviselők köztartozásmentes adózói státuszának nyilvántartására, illetve e státusz megőrzése feltételeinek ellenőrzésére az állami adóhatóság által e célból vezetett adatbázis szolgál.

A települési önkormányzati képviselő **közfeladatot ellátó személy. A közfeladat ellátásával kapcsolatos egyéb személyes adata, jelen esetben az a tény, hogy a köztartozásmentes adatbázisból az állami adóhatóság törölte, közérdekből nyilvános adatnak minősül a képviselő beazonosíthatósága érdekében a neve feltüntetésével.**

Tekintettel arra, hogy – a jegyző tájékoztatása szerint – a képviselőtestület az állami adóhatóság Mötv. 38. § (4) bekezdése szerinti tájékoztatását nyílt ülésen tárgyalja, az érintett képviselő nevének az előterjesztésben való feltüntetését **a tisztességes eljáráshoz való jog is megalapozza.**

A tisztességes eljáráshoz való jog az Alaptörvény XXIV. cikke alapján megilleti az érintett képviselőt, függetlenül attól, hogy a képviselőtestület nem hatósági eljárást folytat le, és nem hatósági határozatot hoz a fentiekben tárgyalt kérdésben. A tisztességes eljáráshoz való jog biztosítása megköveteli, hogy az érintett tudomással bírjon a képviselőtestületi ülés időpontjáról, napirendjéről,

és azokon személyesen megjelenhessen, nyilatkozatot tehessen, illetve válaszolhasson a hozzá intézett kérdésekre.

A Hatóság felhívja a szíves figyelmét, hogy a testületi ülések előterjesztéseiben – ideértve az előterjesztés mellékleteiben, függelékeiben – lévő adatok tekintetében **az adatkezelőnek kell megállapítania, hogy az abban szereplő adatok közül melyek a közérdekű, közérdekből nyilvános vagy védendő személyes adatok, ennek megfelelően hozhatóak nyilvánosságra, és melyeket szükséges anonimizálni.** Az adatok beazonítása után azok kezelésére, nyilvánosságára az Infotv. vagy az általános adatvédelmi rendelet szabályait szükséges alkalmazni.

A Hatóság továbbá rámutat arra is, hogy az előterjesztésben, jegyzőkönyvben, illetve más nyilvános adatot tartalmazó dokumentum esetében a személyes adatok kezelésének célhoz kötöttségét szükséges vizsgálni, valamint az általános adatvédelmi rendelet 25. cikkében megfogalmazott beépített és alapértelmezett adatvédelem rendelkezéseit kell szem előtt tartani.

A Hatóság felhívja a szíves figyelmét, hogy – az eljárási kereteket nélkülöző, konzultációs válaszként kiadott – jelen tájékoztatása sem jogszabálynak, sem egyéb jogi eszköznek nem tekinthető, az normatív jelleggel, jogi erővel, illetve kötelező tartalommal nem rendelkezik. A Hatóság jelen ügyben rendelkezésre bocsátott információk alapján kialakított jogértelmezése más hatóságot, a bíróságot és az adatkezelőt nem köti, annak csak iránymutató jellege van. Az állásfoglalás, tájékoztatás nem mentesíti annak címzettjét, illetve az adatkezelőt saját jogi álláspontja kialakításának szükségessége, illetve az adatkezelésért fennálló felelősség alól.

Budapest, „az elektronikus aláírás és időbélyeg szerint”

Üdvözlettel:

Dr. habil. Péterfalvi Attila
elnök
c. egyetemi tanár